

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Återlämnande av olagligt utförda kulturföremål (Ds 2015:10)

Sammanfattning

Datainspektionen har granskat förslaget utifrån sin uppgift att verka för att människor skyddas mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter. I underlaget saknas en analys av vilka konsekvenser förslagen har för den personliga integriteten. Datainspektionen anser att en sådan analys bör göras. Innan en sådan analys gjorts kan Datainspektionen inte ta ställning till förslaget om att Riksantikvarieämbetet, Kungliga biblioteket, Riksarkivet, Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde och stiftelsen Nordiska museet ska ges behörighet att använda IMI för kulturföremål.

Analys av konsekvenser för den personliga integriteten

I promemorian behandlas inte närmare vilken personuppgiftsbehandling som kommer att föranledas av förslagen. Datainspektionen anser att det krävs en analys av vilka konsekvenser förslagen har för den personliga integriteten och hur de förhåller sig till 2 kap. 6 § andra stycket regeringsformen och bestämmelserna i personuppgiftslagen.

Analysen bör bland annat innehålla en beskrivning av vilka slags personuppgifter som kommer att behandlas med anledning av regleringen om återlämnande av kulturföremål och för vilka ändamål behandlingen kommer att ske, samt en redogörelse för vilket lagligt stöd som kommer att utgöra grund för behandlingen av personuppgifter. Analysen bör också innehålla en proportionalitetsbedömning samt en redogörelse för vilken rättslig reglering rörande personuppgiftsbehandling som kommer att gälla för olika led och olika aktörer, såväl på nationell nivå som i IMI. Den reglering som bör beaktas

är i detta sammanhang dataskyddsdirektivet, de bestämmelser om personuppgiftsbehandling som finns i IMI-förordningen, personuppgiftslagen samt eventuella registerförfattningar. Datainspektionen vill i anslutning härtill framhålla personuppgiftslagens förbud för andra än myndigheter att behandla uppgifter om lagöverträdelse. Sådan behandling kan inte heller ske med samtycke, utan måste ha stöd i något av de undantag från förbudet som finns angivna i personuppgiftsförordningen (1998:1191) och Datainspektionens föreskrifter¹.

5.2.2 IMI för kulturföremål

Av promemorian framgår att arbete för närvarande pågår med att anpassa IMI-modulen för kulturföremål. Datainspektionen konstaterar att det därmed inte är klarlagt mer exakt vilka personuppgifter som är aktuella för behandling i IMI för kulturföremål. Det är därmed inte möjligt att bedöma vilka konsekvenser behandlingen i IMI kan få för den personliga integriteten. Datainspektionen vill dock framhålla vikten av att det är utrett och klarlagt för vilka ändamål personuppgiftsbehandling får ske i IMI för kulturföremål av behöriga myndigheter.

I promemorian konstateras att det vid registrering i IMI är viktigt att hålla isär sådan information som hör till den administrativa processen kring återlämnandet från sådan information som rör misstänkta personer och sådan kriminalunderrättelseinformation som ska hanteras av brottsbekämpande myndigheter. Datainspektionen delar uppfattningen att det är viktigt att hålla isär den administrativa processen från den brottsutredande, men Datainspektionen ifrågasätter hur tydlig denna skiljelinje kommer att vara. Den farhågan förstärks också av att det i promemorian anges att det på sikt finns anledning att överväga att göra brottsbekämpande myndigheter behöriga till IMI för kulturföremål. Även ur detta perspektiv krävs det en noggrann analys av tillämpliga bestämmelser för att avgöra hur systemet får och bör användas av svenska myndigheter och organ i förhållande till gällande regler om dataskydd.

---

¹ Datainspektionens föreskrifter om ändring av Datainspektionens föreskrifter (DIFS 1998:3) om undantag från förbudet för andra än myndigheter att behandla personuppgifter om lagöverträdelse m.m. (DIFS 2010:1).

Detta yttrande har beslutats av enhetschefen Katarina Tullstedt efter föredragning av juristen Eva Maria Broberg.

Katarina Tullstedt

Eva Maria Broberg